

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: پژوهش هنر

گروه: هنر

کمیته: هنرهای کاربردی

نسخه بازنگری شده مورخ ۱۳۹۲/۶/۳۱

مصوبه جلسه شماره ۳۲۴ مورخ ۱۳۷۵/۶/۱۸ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه: کارشناسی ارشد رشته: پژوهش هنر

۱- با استناد به آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب ۱۳۷۹، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته پژوهش هنر در تاریخ ۱۳۹۲/۶/۳۱ کمیته هنرهای کاربردی مورد تأیید قرار گرفت.

۲- برنامه درسی بازنگری شده فوق از تاریخ ۱۳۹۲/۶/۳۱ جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته پژوهش هنر مصوب جلسه شماره ۳۲۴ مورخ ۱۳۷۵/۶/۱۸ شورای عالی برنامه ریزی می شود.

۲- برنامه درسی مذکور از تاریخ ۱۳۹۲/۶/۳۱ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.

۳- برنامه درسی مذکور برای دانشجویانی که بعد از تاریخ ۱۳۹۲/۶/۳۱، در دانشگاهها پذیرفته می شوند لازم الاجرا است.

۴- این برنامه درسی از تاریخ ۱۳۹۲/۶/۳۱ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دانشگاه هنر اصفهان

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

رشته: پژوهش هنر

مقطع: کارشناسی ارشد

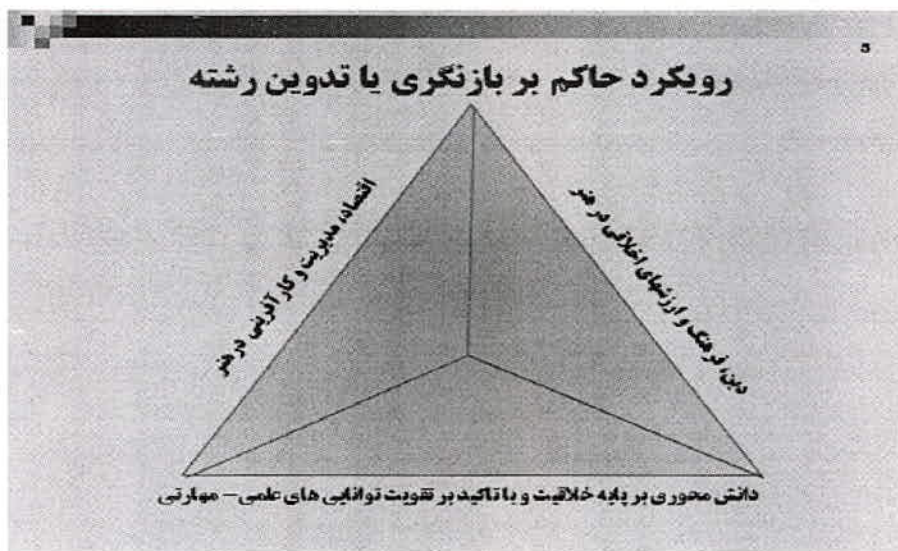

پیش گفتار

از آنجا که مبانی نظری اکثر رشته های هنری، مبتنی بر تفکرات و اصول زیبایی شناسی غربی است، و نیز با توجه به تحولات و پیشرفت های روزافزون علوم، بازنگری رشته های هنری و سرفصل های آن، با توجه به نیاز و ضرورت های جامعه امروز امری اجتناب ناپذیر است. این رشته ها که اکثراً زاده تفکر ایرانی- اسلامی هستند، به شناخت جریان های فکری، مبانی دینی و تطابق آنها با جریان های فرهنگی و هنری نیازمندند. محصول نهایی رشته های هنری در مقابل فرهنگ و هنر بیگانه، ناکارآمد و نارسا بوده و از تحولات شتابان جامعه اسلامی به دور است، و این محصول ویژگی های زیر را کمتر همراه خود دارد:

- انعطاف لازم در مقابل تغییرات
- به روز بودن
- جنبه های کاربردی
- آمایش و نیاز سنجی
- غنای محتوایی
- تغییرات ملی، منطقه ای و بین المللی

به همین دلیل رویکرد حاکم بر بازنگری این رشته در سه محور خلاصه می شود؛ اول: دانش محوری، دوم: محور دین، فرهنگ و ارزش های اخلاقی در هنر و سرانجام محور سوم: اقتصاد، مدیریت و کارآفرینی در هنر که این سه محور در شکل زیر نشان داده شده است:

با توجه به سه محور فوق شاخص های هر کدام به شرح زیر است:

الف - شاخص ها و سنجه های دانش محوری:

مقصود از دانش محوری و غنی سازی این است که نسبت به جایگاه فعلی علم و فن آوری در جهان، رشد کمی و کیفی مناسبی وجود داشته باشد. بدیهی است غنی سازی اختصاص به علم خاصی نداشته و می تواند در همه علوم طبیعی اعم از علوم پایه، فنی، پزشکی، کشاورزی، دامداری و غیره نیز مطرح شود.

۱. **روزآمدی:** آخرین مطالعات، تحقیقات و دستاوردهای علمی در هر حوزه‌ای باید مورد توجه باشد و محور آموزش قرار گیرد. برای این منظور منابع متعدد و به روزی به دروس رشته اضافه شده است.

۲. **روش شناسی:** تأکید بایسته روش علمی در هر حوزه ای، و اختصاص واحدهای درسی لازم برای تسلط علمی و کسب مهارت ها، به روش تحقیق مناسب آن حوزه و گسترش روش های تحقیق کمی و کیفی نیازمند است.

۳. **آموزش - پژوهش محور:** در این رشته تأکید بر روحیه پژوهشگری، کنجکاوی، حقیقت جویی و فراهم آوردن زمینه های دانشی، مهارتی لازم چون تفکر خلاق، تفکر انتقادی و ارزیابی بر اساس نورآوری است، نه محفوظات و پاسخ های کلیشه‌ای.

۴. **نظریه پردازی:** از آنجا که پویایی و موتور محرکه هر علمی در واقع تئوری ها و نظریه های آن علم است، لازم است بحث نظریه پردازی در هر علمی رونق بیشتر، ساماندهی مناسب تر و جهت گیری عمیق تری یابد. در واقع یکی از شاخص های غنی سازی علم، نظریه پردازی و ابداع نظریه های جدید در آن علم است. همچنین توجه به دیدگاه های مخالف نیز ضروری است.

۵. **جامع نگری:** جدایی علوم و شاخه های آن از یکدیگر، غنای لازم را از هر علمی سلب می کند. امروزه بازگشت تدریجی به سمت عناوین میان رشته‌ای، پاسخی به همین نیاز است. افزون بر لزوم اطلاع رسانی و آگاهی و شناخت از علوم همجوار و نزدیک، لازم است به سمت نگاه جامع و جامع نگری در علوم نیز باشیم تا بتوانیم به صورت یکپارچه نیازهای واقعی انسان را پاسخگو باشیم.

۶. **اهداف نظام آموزشی:** توجه به اهداف نظام آموزشی نیز می تواند بخشی از رشته های درسی، دروس و سرفصل ها را معین نماید. هر چند اهداف نظام آموزشی رابطه نزدیکی با نیازسنجی جامعه دارد، ولیکن همواره منطبق با هم نیست، چرا که اهداف می تواند نیازهای جدیدی را ایجاد کرده یا برخی نیازها را تعدیل نماید؛ البته اهداف آموزشی نیز نیازمند پایش مستمر است.

۷. **گسترش مهارت ها:** امروزه در روان شناسی یادگیری و فراگیری دانش از اکتساب مهارت ها متمایز می شود. از آنجا که دانش به خودی خود در بسیاری از شاخه ها مفید نیست مگر آنکه کارآمدی داشته باشد و در عرصه عمل، بتواند وظیفه خدمت رسانی مناسب را ایفا نماید، می بایست دانشجویان مهارت های لازم را نیز کسب کنند. از این رو نظام آموزشی ما برای جهت گیری به سوی بومی سازی باید به سمت آموزش، گسترش مهارت ها و مهارت آموزی نیز پیش رود تا نتیجه دانش برای کشور مفید واقع شود. سعی ما بر این است که با استفاده از نظرات متخصصان و صاحبان تجربه در رشته پژوهش هنر بتوانیم به شاخص های فوق دست یابیم.

ب - شاخص های ارزش مداری:

افزون بر محور قبلی، با توجه به فرهنگ و معارف غنی اسلامی و برتری مبانی علوم منبعث از وحی نسبت به علوم موجود، تحول برنامه ها در این بخش نیز ضرورت دارد و بحث ارزش مداری درخصوص بازنگری برنامه های درسی قابل بحث است.

۱. بومی سازی:

بومی سازی به معنای سازگاری، تناسب و هماهنگی دانش موجود با فرهنگ، تمدن و جامعه ایران است.

۲. نیازسنجی و آمایش سرزمین:

بدیهی است با توجه به شرایط اقلیمی، جغرافیایی و فرهنگی نیازها، مشکلات و مسائل خاصی در جامعه مطرح شود. براساس پایش ها و پیمایش های لازم این نیازها باید دقیقاً روشن و متناسب با همین نیازها، دانش ها و رشته های مربوطه شکل گیرد؛ در کنار این مسئله باید به سطح بندی مقاطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری نیز توجه شود.

۳. شناخت فرهنگ و تمدن ایران - اسلامی:

لازم است در همه رشته ها دانشجویان با میراث گرانبهای علمی و فرهنگی ایران در رشته مربوطه که توسط اندیشمندان گذشته این مرز و بوم به رشته تحریر درآمده، آشنا شوند و آنها را بررسی کنند. البته آشنایی دقیق دانشجویان با تمدن ایرانی - اسلامی ما در گذشته (به ویژه قرن ۴ و ۵ هجری، قبل از حمله مغول) و تحلیل آن به طور کلی برای همه دانشجویان الزامی است و تأثیرات روان شناختی مهمی در خود باوری فرهنگی دارد.

۴. انسان محوری:

از آنجا که انسان اشرف مخلوقات است و جانشین خدا بر روی زمین و با توجه به اینکه در نظام های بزرگ دنیا توسعه پایدار به سمت انسان محوری رفته است، سعی شده در رشته های بازنگری، انسان به عنوان محور اصلی قلمداد شود. چرا که انسان محوری منتج به خدا محوری می شود.

۵. نگاه تربیتی:

در همه رشته ها و سرفصل ها باید نگاه تربیتی و اخلاق حرفه ای به گونه ای با متون درسی عجین شود؛ زیرا از منظر اسلام هدف مهم علوم همین بعد تربیتی انسان هاست که امروز مغفول واقع شده است. برای دستیابی به محور ارزش مداری سعی شده است دو کار ویژه صورت گیرد: اول اینکه دروس پایه و نیز پروژه های دانشجویان با رویکرد ارزش مداری مورد بازنگری مجدد قرار گیرد و دوم اینکه در دوره کارشناسی ارشد با دو درس مبانی زیباشناسی هنر و مبانی جامعه شناسی هنر گامی در این محور برداشته شود.

ج - شاخص های اقتصاد، کار آفرینی و مدیریت:

افزون بر دو محور قبلی برای دستیابی به اهدافی همچون: ایجاد زمینه شکوفایی استعدادها، ایجاد خلاقیت، ابتکار و فراگیری، توانمندسازی دانش آموختگان آموزش عالی به منظور کار آفرینی و ورود به بازار کار و نیز ایجاد ارتباط مؤثر بین دانشگاه ها و دستگاه های اجرایی، بخش های غیر دولتی، در جهت ارتقای مهارت ها و به کارگیری یافته های علمی در جامعه، لازم بود محور دیگری با عنوان اقتصاد، کار آفرینی و مدیریت با شاخص های زیر در نظر گرفته شود:

۱. **کسب مهارت ها:** نقطه ضعف دانش آموختگان مراکز آموزش عالی عدم کسب مهارت های لازم در زمینه آموخته ها و دانش های فراگرفته در دوران تحصیل است. توانمند سازی و امکان به کارگیری آموخته های تخصصی در زمینه رشته های تحصیلی از شاخص های مهم این محور است.

۲. **نوآوری و خلاقیت در بازار کار:** اگر توانایی های ذهنی برای ایجاد یک تفکر جدید یا مفهومی جدید را خلاقیت و به کارگیری و تجلی آن فکر و توانایی ذهنی را نوآوری بدانیم، این دو خصلت از جمله شاخص های هستند که باید مورد نظر جدی قرار گیرند.

۳. **منافع اقتصادی:** یکی از مواردی که انجام یک عمل و داشتن مهارت را پایدار و مستمر خواهد ساخت توجه به منافع اقتصادی آن عمل و مهارت است؛ چه بسا مهارت‌ها و هنرهایی که به دلیل نداشتن منافع اقتصادی مناسب به‌بوته فراموشی سپرده شده‌اند و دیگر وجود خارجی ندارند. لذا این شاخص باید مورد توجه قرار گیرد.

۴. **کاربردی بودن:** حلقه ارتباطی و پیوند دانش با جامعه، و امکان کاربردی بودن و کاربردی شدن یک دانش، در محیط پیرامون است. معارف بسیاری در حوزه علوم اجتماعی کسب می‌شوند که امکان به‌کارگیری آن در صحنه اجتماع فراهم نیست؛ این گونه معارف و دانش‌ها به تدریج در یک چهارچوب نظری و تئوری باقی مانده و هیچ‌گاه ما به‌ازاء عینی برای نتایج آن فراهم نمی‌شود.

برای دستیابی به محور فوق دو کار ویژه صورت گرفت: یک، برنامه ریزی در جهت تجاری سازی و ورود محصولات و پروژه های دانشجویان به بازار کار، دو، اضافه کردن سه درس، مبانی و اصول علم اقتصاد، مبانی کارآفرینی و مبانی سازمان مدیریت در دوره کارشناسی و دو درس اقتصاد هنر و کارآفرینی هنر در دوره کارشناسی ارشد در رشته پژوهش هنر.

این برنامه درسی شامل شش فصل است:

فصل اول: مشخصات کلی رشته شامل: مقدمه توجیهی، ضرورت و اهمیت، نقش و توانایی دانش آموختگان، تعداد و نوع واحدها، طول دوره و ... است.

فصل دوم: جدول های درسی شامل: دروس جبرانی، پایه، اصلی، تخصصی، اختیاری به همراه دروس هم نیاز، پیش نیاز و تعداد و نوع دروس است.

فصل سوم: جدول نیمسال بندی دروس دانشجویست که مشخص کرده است در هر نیمسال دانشجوی چه دروسی را باید اخذ نماید.

فصل چهارم: جدول رویکرد محورهای سه گانه بازنگری رشته که با توجه به شاخص های هر محور مشخص می کند که هر درس کدام یک از شاخص ها را داراست.

فصل پنجم: جدول افتراق رشته بازنگری شده با رشته قدیمی آن است.

فصل ششم: سرفصل دروس است که برای هر درس یک شناسنامه کامل شامل: کد درس، عنوان درس، تعداد و نوع واحد درسی، پیش نیاز، هم نیاز، روش ارزیابی، روش تدریس، نیاز به سفر، هدف درس، رئوس مطالب و مهم تر از همه، منابع آن درس را مشخص می کند.

فصل اول:

مشخصات کلی رشته

مقدمه:

در حال حاضر نزدیک به بیست سال از اجرا و برگزاری دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر می‌گذرد. شاید در ابتدای امر، این حوزه مطالعاتی تا حدودی جواب‌گوی خلاء رویکرد پژوهشی در هنر بوده، اما به مرور زمان و با گسترش ارائه این رشته در دانشگاه‌های متعدد و پذیرش انبوه دانشجوی، کاستی‌های این رشته بیشتر مشخص شد. از مهم‌ترین این کاستی‌ها، تمایز نیافتگی دروس این رشته است که نتیجه آن عدم تربیت افراد کارآموده و آماده برای کار حرفه‌ای است. در حالی که امروزه، رشته‌های میان رشته‌ای هنر به طور چشمگیری در عرصه پاسخگویی به نیاز جوامع مؤثر بوده است. لذا اکنون بیش از پیش می‌توان فهمید تا چه اندازه رشته پژوهش هنر در وضعیت کنونی ابتر مانده و لزوم تجدید نظر اساسی بیشتر احساس شده است. با توجه به این مهم به تدریج شاهد ارائه رشته‌های میان رشته‌ای در حوزه هنر در ایران خواهیم بود. در بازنگری اخیر سعی شده است که با تغییرات کمی در دروس اصلی رشته پژوهش هنر با پیشنهاد دروس اختیاری در یک مجموعه همگن، گرایش این رشته را به طرف حوزه نقد و نظریه پردازی در هنرهای تجسمی نزدیک سازیم. بدین ترتیب افراد برای کار نویسندگی در نشریات و رسانه‌ها خصوصاً در زمینه هنرهای تجسمی و نیز گالری داری و برگزاری نمایشگاه‌های پژوهشی و شناخت هنر آماده خواهند شد. واحدهای بازنگری شده بر اساس تجارب دانشکده هنر ادیان و تمدن‌ها در دانشگاه هنر اصفهان به صورتی که در صفحات بعدی آمده، ارائه می‌شود.

فصل دوم:

جداول دروس

۱. درس های (کمبود) جبرانی:

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت کلاس				درس پیش نیاز	درس هم نیاز
		نظری	عملی	کارگاهی	آزمایشگاهی	نظری	عملی	کارگاهی	آزمایشگاهی		
۰۱	صورت و معنا در هنر	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۰۲	فرهنگ و هنر ایران باستان	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۰۳	تاریخ هنر جهان	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۰۴	تاریخ هنر اسلامی	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۰۵	آشنایی با فرهنگ و ادبیات ایران	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۰۶	زبان تخصصی	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
	جمع کل	۱۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-

تذکره: دانشجو از بین دروس جبرانی صرفاً ۶ واحد درسی را انتخاب کند.

۲. دروس اصلی:

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت کلاس				دروس پیش نیاز	دروس هم نیاز
		نظری	عملی	کارگاهی	آزمایشگاهی	نظری	عملی	کارگاهی	آزمایشگاهی		
۰۷	کارگاه روش تحقیق	۳	-	-	-	۴۸	-	-	-	-	-
۰۸	مطالعات تطبیقی هنر (۱)	۳	-	-	-	۴۸	-	-	-	۰۷	-
۰۹	مطالعات تطبیقی هنر (۲)	۳	-	-	-	۴۸	-	-	-	۰۸	-
۱۰	آرای متفکران در باب هنر (۱)	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۱۱	آرای متفکران در باب هنر (۲) (زیبایی شناسی)	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۱۲	حکمت هنر اسلامی	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۱۳	مبانی زیباییشناسی هنر اسلامی	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۱۴	پایان نامه	۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	جمع کل	۲۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-

۳. دروس اختیاری:

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت کلاس				دروس پیش نیاز	دروس هم نیاز
		نظری	عملی	کارگاهی	آزمایشگاهی	نظری	عملی	کارگاهی	آزمایشگاهی		
۱۵	نظریه های نقد هنر از ۱۹۰۰ تا ۱۹۸۰	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	۱۰	-
۱۶	تنوری های انتقادی میان رشته ای	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۱۷	مدیریت نمایشگاه های هنر	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۱۸	فن بیان و شیوه نگارش	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۱۹	مطالعات فرهنگی	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۲۰	مطالعات فرهنگ عامه و میراث شفاهی	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۲۱	نقد هنری	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۲۲	اسطوره و هنر	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۲۳	نماد و نشانه شناسی هنر	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
۲۴	جامعه شناسی هنر	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	-
	جمع کل	۲۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-

تذکره: دانشجوی موظف است از بین دروس اختیاری صرفاً ۸ واحد درسی را انتخاب نماید.

درس های کمبود، اصلی و اختیاری رشته پژوهش هنر برای دانشجویان مرتبط و غیر مرتبط
(برای رشته های کارشناسی ارشد)

درس های پیش نیاز برای رشته های کارشناسی مرتبط	دارندگان کلیه مدارک کارشناسی های هنر: صورت و معنا در هنر، آشنایی با فرهنگ و ادبیات ایران و زبان تخصصی
درس های کمبود برای رشته های غیرمرتبط	فرهنگ و هنر ایران باستان، تاریخ هنر جهان، تاریخ هنر اسلامی، آشنایی با فرهنگ و ادبیات ایران، صورت و معنا در هنر و زبان تخصصی
درس های اصلی	کارگاه روش تحقیق، مطالعات تطبیقی هنر (۱)، مطالعات تطبیقی هنر (۲)، آرای متفکران در باب هنر (۱)، آرای متفکران در باب هنر (۲)، حکمت هنر اسلامی، مبانی زیباشناسی هنر اسلامی، پایان نامه
درس های اختیاری	نظریه های نقد هنر از ۱۹۰۰ تا ۱۹۸۰، تئوری های انتقادی میان رشته ای، مدیریت نمایشگاه های هنر، فن بیان و شیوه نگارش، مطالعات فرهنگی، مطالعات فرهنگی عامه و میراث شفاهی، نقد هنری، اسطوره و هنر، نماد و نشانه شناسی هنر، جامعه شناسی هنر

فصل سوم:

سرفصل دروس

شماره درس: ۰۱ نام درس: صورت و معنا در هنر نام انگلیسی: Form & Content in Art

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
جبرانی ☒	اصلی ☐	پایه ☐	اختیاری ☐ تخصصی ☐
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله ☐ خیر ☒	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله ☒ خیر ☐	آیا پروژه عملی دارد؟ بله ☐ خیر ☒	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بله ☐ خیر ☒			
روش تدریس: ارائه شفاهی، استفاده از پاور پوینت			

هدف درس:

هدف این درس آشنایی با مباحث فلسفی در زمینه فرم و محتوا (صورت و معنا) از دیدگاه حکمای متقدم یونان و حکمای مسلمان و سنت گرایان امروزی. با روشی تطبیقی می توان صورت و معنا را در دیدگاه این دانشمندان تشریح و تفاوت ها و شباهت ها را روشن کرد.

رئوس مطالب:

۱. افلاطون (نظریه مُثل)، (صورت و معنا)
۲. ارسطو (صورت)، دیدگاه های او در برابر افلاطون
۳. قلوپین (صورت های مثالی و خیالی)
۴. آرای سنت گرایان درباره صورت و معنا در هنر دینی (هنر قدسی)
۵. شوان، بوکهارت، گنون، نصر.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	حکمت هنر و زیبایی در اسلام	شهرام پازوکی	۱۳۸۴	فرهنگستان هنر
۲	راز و رمز هنر دینی	مهدی فیروزان	۱۳۸۷	سروش
۳	مبانی هنر معنوی	علی تاج‌الدینی	۱۳۷۲	دفتر مطالعات دینی هنر
۴	آثار افلاطون (جمهوری، ایون، فایدروس، هیپاس بزرگ، مهمانی)	افلاطون / لطفی	۱۳۸۵	خوارزمی
۵	اسلام و حکمت خالده	فریتوف شوئون / فروزان	۱۳۸۳	هرمس
۶	عرفان نظری	سید یحیی یشری	۱۳۸۷	بوستان کتاب
۷	هنر اسلامی، زبان و بیان	تیتوس بورکهارت / مسعود رجب‌نیا	۱۳۶۵	سروش
۸	عالم خیال و مفهوم فضا در نگارگری ایرانی	سید حسین نصر	۱۹۵۰	فصلنامه هنر
۹	سوانح العشاق	سهروردی	۱۳۸۵	روزبهان
۱۰	آثار فلوپین (انثاد اول، انثاد پنجم، انثاد ششم)	فلوپین / لطفی	۱۳۸۳	خوارزمی
۱۱	«مینیاتور ایرانی»	تیتوس بورکهارت / غلامرضا اعوانی	۱۳۷۹	هنر دینی، شماره ۶
۱۲	«مبانی زیبایی‌شناسی جامع»	فریتهوف شووان / محمد رضا ریخته‌گران	۱۳۶۵-۶۶	فصلنامه هنر، ش ۱۳

شماره درس: ۰۲ نام درس: فرهنگ و هنر ایران باستان

نام انگلیسی: The culture & Art of pre Islamic Iran

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
جبرانی ☒	اصلی ☐	پایه ☐	اختیاری ☐ تخصصی ☐
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
بله ☐ خیر ☒	بله ☒ خیر ☐	بله ☐ خیر ☒	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
بله ☐ خیر ☒			
روش تدریس: ارائه شفاهی، استفاده از پاور پوینت			

هدف درس:

آشنایی با دوره‌های مهم فرهنگ و هنر ایران پیش از اسلام؛ و به شکل گیری تمدن ایرانی و ادیان و باورهای ایران پیش از اسلام در ارتباط با هنر ایران در دوره های مختلف. در این راستا باید روش شناسی فرهنگ ایران باستان و ویژگی های خاص منابع این دوران معرفی و در بخش هنر این دوران روش آیکونوگرافی و چگونگی طبقه بندی آثار به دست آمده از این دوران و نحوه معنا بخشی به آن نیز باید توضیح داده شود.

رئوس مطالب:

۱. شکل گیری فرهنگ ایران

۲. هنر و دین در دوران ماد

۳. هنر و دین در دوران هخامنشیان

۴. هنر و دین در دوران اشکانیان

۵. هنر و دین در دوران ساسانیان.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	دایره المعارف هنر	روین پاکباز	۱۳۸۱	فرهنگ معاصر
۲	تاریخ هنر	ارنست گامبریج	۱۳۷۹	نی
۳	هنر در گذر زمان	محمد تقی فرامرزی	۱۳۹۴	کاوش پرداز
۴	تاریخ هنر	جنسن	۱۳۶۸	انقلاب اسلامی
۵	هنر پارسی و ساسانی	امبرتو شراتو	۱۳۸۳	مولی
۶	هنرهای ایران	فریه	۱۳۷۴	فروزان فر
۷	هنر ایران در دوران ماد و هخامنشی	گریشمن	۱۳۷۱	علمی و فرهنگی

شایان ذکر است که منابع تخصصی بهتری برای این درس باید تدوین و ترجمه شود.

شماره درس: ۰۳ نام درس: تاریخ هنر جهان نام انگلیسی: The History of World Art

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☒ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☒ بله ☐ خیر	☒ بله ☐ خیر	☐ بله ☒ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟		☐ بله ☒ خیر	
روش تدریس: ارائه شفاه ، استفاده از پاور پوینت			

هدف درس:

آشنایی با دوره‌های مهم تاریخ هنر در جهان به ویژه، یونان و روم باستان و نیز هنر قرون وسطی به بعد. در این درس توجه به روش‌های آیکونوگرافی در مطالعات مدرن تاریخ هنر اهمیت زیادی در روش شناسی تاریخ هنر دارد. در اینجا نیز هنر پیش از تاریخ اروپا و تأثیر آن در هنر یونان و روم و مسائل قوم‌شناختی در پژوهش‌های تاریخ هنر از مباحث بسیار مهم این درس است. و به دانشجویانی که از حوزه رشته‌های غیر مرتبط با هنر وارد می‌شوند، کمک می‌کند تا دیدی کلی از تاریخ و سبک‌های هنری به دست آورند.

رئوس مطالب:

۱. هنر پیش از تاریخ اروپا
۲. هنر تمدن‌های بزرگ باستان
۳. هنر یونان باستان و فرهنگ‌های مرتبط با آن
۴. هنر روم
۵. هنر اروپا در قرون وسطی: بیزانس، رمانسک و گوتیک
۶. رنسانس و باروک
۷. نئوکلاسیسم و رمانتیسم.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	دایره المعارف هنر	رویین پاکباز	۱۳۸۱	فرهنگ معاصر
۲	تاریخ هنر	ارنست گامبریج	۱۳۷۹	نی
۳	هنر در گذر زمان	گاردنر	۱۳۶۵	آگه
۴	تاریخ هنر	جنسن	۱۳۶۸	انقلاب اسلامی
۵	نقاشی ایران	رویین پاکباز	۱۳۸۴	زرین و سیمین
۶	نقاشی ایرانی	شیلا کنبای	۱۳۷۴	دانشگاه هنر تهران
۷	هنر و معماری اسلامی	اتینگهاوزن	۱۳۸۸	سمت

شایان ذکر است که منابع تخصصی بهتری برای این درس باید تدوین و ترجمه شود.

شماره درس: ۰۴ نام درس: تاریخ هنر اسلامی نام انگلیسی: *The History of Islamic Art*

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☒ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟		☐ بله ☒ خیر	
روش تدریس: ارائه شفاهی، استفاده از پاور پوینت.			

هدف درس:

هدف درس شناخت و بررسی هنر اسلامی در تعریفی گسترده و به این منظور آنچه این هنر را از دیگر هنرها جدا می‌سازد، از سویی و جلوه های هنری آن در کشورهای اسلامی به عنوان عناصر هویت بخش اسلامی از سوی دیگر از مباحث مهم در این درس است. باید توجه داشت که مدرس می تواند اهم توجه خود را بر ایران پس از اسلام معطوف کند و موضوع را در دیگر کشورهای اسلامی به صورت تطبیقی توضیح دهد.

رئوس مطالب:

۱. تعریف هنر اسلامی
۲. هنرهای ایرانی پذیرفته شده در اسلام
۳. دیگر هنر های پذیرفته شده در کشورهای مسلمان
۴. هنر اسلامی در دوران های مختلف ایران (سلجوقی، مغول، صفوی و ...) و مقایسه با دیگر کشورهای مسلمان
۵. هنر معاصر اسلامی.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	میراث مشترک فرهنگی ایران و مصر	حسین خدیو جم	۱۳۵۴	کاویان
۲	هنر هندو ایرانی - هندو اسلامی	ه. گوتس / آژند	۱۳۸۳	مولی
۳	شکل گیری هنر اسلامی	و. گرابار / م. وحدتی دانشمند	۱۳۷۹	مطالعات فرهنگی
۴	نقش ایران در فرهنگ اسلامی	علی سامی	۱۳۶۵	نوید شیراز
۵	هنر معماری در سرزمین های اسلامی	هوگ / پ. ورجاوند	۱۳۴۸	دانشگاه تهران
۶	دین های جاده ابریشم	فولتس / پاشایی	۱۳۸۵	تهران

شماره درس: ۵ نام درس: آشنایی با فرهنگ و ادبیات ایران

نام انگلیسی: *An Introduction to the Iranian Culture & Literature*

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
جبرانی ☒	اصلی ☐	پایه ☐	اختیاری ☐ تخصصی ☐
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
بله ☐ خیر ☒	بله ☒ خیر ☐	بله ☐ خیر ☒	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
بله ☐ خیر ☒			
روش تدریس: ارائه شفاهی			

هدف درس:

آشنایی با مقوله فرهنگ به طور کلی و خاستگاه فرهنگ ایرانی و ارتباط با فرهنگ هند و اروپایی به ویژه روش های نوین مطالعه بر فرهنگ هند و اروپایی از یک سو و تأثیر اسلام و زبان عربی در تغییر و تحولات این فرهنگ و شکل گیری زبان فارسی از سوی دیگر است. از آنجا که نمی توان همه آثار و زبان های ایرانی را در این درس جای داد، باید روش کاربرد ادبیات در روابط بینامتنی هنر و ادبیات را با شواهدی از آثار بزرگ و اساسی به دانشجو نشان داد تا بدین وسیله به اهمیت ادبیات و زبان در پژوهش های هنری پی ببرد.

رئوس مطالب:

۱. تعریف فرهنگ
۲. فرهنگ هند و اروپایی
۳. معرفی فرهنگ و زبان های ایران باستان
۴. آشنایی با ادبیات ایران باستان
۵. شکل گیری زبان فارسی
۶. ادبیات به عنوان منبع مهمی در پژوهش های هنری
۷. نقد و بررسی برخی از پژوهش های مرتبط.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام	احمد تفضلی	۱۳۸۶	سخن
۲	در فرهنگ خود زیستن	علی بلوک‌باشی	۱۳۸۹	گل اذین
۳	شکل‌گیری زبان فارسی	ژیلبر لازار	۱۳۸۴	هرمس
۴	نقاشی و ادبیات ایرانی	پولیاکوا رحیم اوا	زیر چاپ	-
۵	چالش میان عربی و فارسی	آذرتاش آذرنوش	۱۳۸۵	نی
۶	نظریه ادبیات	رنه ولک / اوست نوارن	۱۳۷۳	علمی فرهنگی

دیگر منابع ادبی بر اساس گزینش استاد مرتبط با موضوع.

شماره درس: ۰۶ نام درس: زبان تخصصی نام انگلیسی: English for the Students of Art Studies

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☒ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
☐ بله ☒ خیر			
روش تدریس:			

هدف درس:

آشنایی با اصطلاحات تخصصی و متون تخصصی در حوزه هنر. این درس حتی برای دانشجویان فارغ التحصیل رشته زبان انگلیسی مفید است، زیرا با اصطلاحات تخصصی هنر آشنا می شوند.

رئوس مطالب:

۱. Religious Life, Religious Architecture
۲. Photograph Unclassifiable
۳. Islamic Aesthetics: A Brief Outline
۴. Michelangelo and Philosophy
۵. Manuscript Illustrations after Mongol Invasion
۶. Pictorial Representation
۷. Spirituality in Persian Miniature
۸. The Marriage of Arnolfini: A Sociological Interpretation
۹. The Work of Art in the Age of Mechanical Reproduction
۱۰. Cremonini, Painter of the Abstract

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	<i>Culture and Customs of Iran</i>			
۲	<i>Basic Critical Theory for Photographers</i>			
۳	<i>A Companion to Aesthetics</i>			
۴	<i>Bacchus and the Cultural History of a Creation Myth</i>			
۵	<i>Islamic Art at the Los Angeles County Museum of Art</i>			
۶	<i>Islamic Art and Spirituality</i>			

شماره درس: ۰۷ نام درس: کارگاه روش تحقیق نام انگلیسی: Research Methods

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۴۸	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☒ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
☐ بله ☒ خیر			
روش تدریس: آموزش رئوس مطالب درس به وسیله استاد و انجام تکالیف و ممارست در موضوع به وسیله دانشجویان. پیشنهاد می شود با توجه به سه واحدی بودن درس کلاس دو روز در هفته تشکیل شود.			

هدف درس:

۱. آشنایی نظری با پیشینه و ابعاد مبحث «روش تحقیق» و بررسی مسئله از سه ساحت هستی شناسی، شناخت شناسی و روش شناسی
۲. آشنایی با ضوابط روش های تحقیق کیفی و کمی
۳. آشنایی با روش تبیین و آزمون فرضیه در هر یک از موارد بالا
۴. آشنایی با روش به کارگیری رویکردهای مختلف در پیکره مطالعاتی.

رئوس مطالب:

۱. بررسی ابعاد نظری تحقیق و موضوع مطالعاتی
۲. آشنایی با پیکره و ضوابط روش های تحقیق کیفی و رویکردهای مطرح در این حوزه
۳. بدین ترتیب آشنایی با مطالعات موردی در روش به کارگیری رویکردهای گوناگون در این حوزه از قبیل پدیدارشناسی، نشانه شناسی، آیکونولوژی، تئوری های انتقادی، تاریخ هنر، زیبایی شناسی، روانشناسی، مطالعات فرهنگی، روش های تطبیقی و ... تدریس خواهد شد.
۴. آشنایی با پیکره و ضوابط روش تحقیق کمی در هنر مانند: روش به کارگیری تحلیل متن و تحقیقات تجربی در مطالعات زیبایی شناسی
۵. آشنایی با تفاوت تولید فرضیه و آزمون فرضیه در رویکردهای مختلف.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	روش های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روان شناسی (دوجلد)	مردیت گال / احمد رضا نصر	۱۳۸۶	سمت و دانشگاه شهید بهشتی
۲	شیوه های استاد در نگارش های علمی	عباس حرّی	۱۳۸۷	دانشگاه تهران
۳	پژوهشنامه فرهنگستان هنر	مجموعه مقاله	۱۳۸۵ - ۱۳۸۹	فرهنگستان هنر
۴	روش های تحقیق و چگونگی ارزشیابی آن در علوم انسانی (ویرایش پنجم)	عزت الله نادری	۱۳۸۷	ارسطاران
۵	<i>The methodologies of art</i>	<i>L. S. Adams</i>	۱۹۹۶	<i>Boulder, CO</i>
۶	<i>Research design: Qualitative & quantitative approaches</i>	<i>J. W. Creswell</i>	۱۹۹۴	<i>Thousand Oaks, CA: Sage Publications</i>
۷	<i>A Comparative Analysis of On-Site Descriptive Research in Art Education: An Initial Contribution to Educational Ethnology</i>	<i>L. Ettinger</i>	۱۹۸۳	<i>University of Oregon</i>
۸	<i>Truth and method</i>	<i>H. G. Gadamer</i>	۱۹۷۵	<i>New York: Seabury Press.</i>
۹	<i>Philosophical hermeneutics.</i>	<i>H. G. Gadamer</i>	۱۹۷۶	<i>Berkeley & Los Angeles: University of California Press.</i>
۱۰	<i>Research method in the postmodern.</i>	<i>J. J. Scheurich</i>	۱۹۹۷	<i>London: The Falmer Press.</i>
۱۱	<i>Research Method for History</i>	<i>Simon Gunn and Lucy Faire</i>	۲۰۱۱	<i>Edinburgh University Press</i>
۱۲	<i>Practice- led Research. Research led practice in the Creative Arts.</i>	<i>Hazel Smith and Roger T. Dean</i>	۲۰۰۹	<i>Edinburgh University Press</i>
۱۳	<i>Qualitative Forms of Research Methods</i>	<i>M. Stokrocki</i>	۱۹۹۷	<i>NAEA</i>
۱۴	<i>Hand book of Qualitative Research</i>	<i>S. Lincoln</i>	۱۹۹۴	<i>Sage</i>

شماره درس: ۰۸ نام درس: مطالعات تطبیقی هنر ۱ نام انگلیسی: Comparative studies

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۴۸	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☒ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: کارگاه روش تحقیق			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ خیر ☒ بله	☐ خیر ☒ بله	☐ خیر ☒ بله	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
☐ بله ☒ خیر			
روش تدریس: آموزش ضوابط مربوط به روش های تطبیقی به طور مشروح به وسیله استاد و تبیین چارچوب های مربوطه به طوری که وجه تمایز مطالعات تطبیقی از دیگر حوزه های مطالعاتی مشخص شود. ضمن این که در صورت نیاز این درس به وسیله چند استاد از حوزه های مختلف روش های تطبیقی به طور متناوب آموزش داده شود.			

هدف درس:

۱. آشنایی با تاریخ مطالعات تطبیقی
۲. آشنایی نظری با مبحث مطالعات تطبیقی
۳. آشنایی با جایگاه روش های تطبیقی در روش شناسی تحقیق
۴. آشنایی با ضوابط و چارچوب های روش های تطبیقی.

رئوس مطالب:

۱. آشنایی تاریخی با سیر تحول مطالعات تطبیقی
۲. آشنایی با وجوه تمایز مطالعات تطبیقی با دیگر روش های موجود
۳. آشنایی با ضوابط و چارچوب های روش های تطبیقی
۴. آشنایی با رویکردهای تطبیقی در زمینه مطالعات تاریخی و دیگر ضوابط مطرح مانند بینامتنیت، آیکونولوژی، اسطوره شناسی، پدیدارشناسی و مطالعات فرهنگی.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	دانش های تطبیقی	بهمن نامور مطلق	۱۳۸۹	سخن
۲	مجموعه مقالات دومین و سومین هم اندیشی هنر تطبیقی	معاونت پژوهشی فرهنگستان هنر	۱۳۸۸	فرهنگستان هنر
۳	درآمدی بر بینامتنیت	بهمن نامور مطلق	۱۳۹۰	سخن
۴	درآمدی بر آیکونولوژی	ناهد عیدی	۱۳۹۰	سخن
۵	پژوهشنامه فرهنگستان هنر			فرهنگستان هنر
۶	تاریخ نقد جدید	رنه ولک / سعید ارباب شیروانی	۱۳۷۹	نیلوفر
۷	نقد هنری	گروهی از مؤلفان	۱۳۸۵	فرهنگستان هنر
۸	هرمنوتیک تطبیقی	قاسم پورحسن	۱۳۸۴	فرهنگ اسلامی
۹	از ادبیات تطبیقی تا نقد ادبی	طهمورث ساجدی	۱۳۸۷	امیرکبیر

شماره درس: ۰۹ نام درس: مطالعات تطبیقی هنر ۲ نام انگلیسی: *Comparative studies*

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۴۸	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☒ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: مطالعات تطبیقی هنر (۱)			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☐ خیر	☒ بله ☐ خیر	☐ بله ☐ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟		☐ بله ☒ خیر	
روش تدریس: آموزش به وسیله یک استاد یا چند استاد متخصص در حوزه های روش تطبیقی به صورت سمیناری آموزش			

هدف درس:

آشنایی با دیگر ضوابط و روش های هنر تطبیقی که در سطح یک درس فرصت آشنایی با آنها نبوده است.

رئوس مطالب:

آشنایی با ضوابط روش های منتخب به وسیله استاد مربوطه از میان گرایش های تطبیقی، میان رشته ای و انتقادی، متناسب با نیازهای دانشجویان.

منابع اصلی:

متناسب با چارچوب و رویکردهای انتخابی به وسیله استاد درس معرفی خواهد شد.

شماره درس: ۱۰ نام درس: آرای متفکران در باب هنر ۱ نام انگلیسی: *History of Esthetics*

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☒ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟		☐ بله ☒ خیر	
روش تدریس: ارائه شفاهی و سمینار			

هدف درس:

با توجه به شکل گیری فلسفه هنر در دیدگاه های افلاطون، ارسطو، رواقیون، التقاتیون، فلوپین، اگوستین، توماس آکویناس، لاک، هیوم، فیچینو، شافستبری، آدیسون، هاجسون و برک سعی خواهد شد تا دیدگاه های اندیشمندان در خصوص هنر در این دوره تاریخی و فرهنگی در موارد زیر مطالعه شود.

انتظار می رود دانشجو با درک مسائل و مبانی زیبایی شناسی این دوره با تاریخ زیبایی شناسی غربی آشنا شده و بتواند جریانات هنری و تاریخ هنر دوره های تاریخی متناظر با این اندیشه ها را ارزیابی کند.

رئوس مطالب:

زیبایی / محاکات یا تقلید / حقیقت، هنر و سیاست / هنر و اخلاق / کاتارسیس هنری / فلسفه و شعر / فلسفه و موسیقی (در افلاطون و ارسطو) / تقسیم بندی هنر (رواقیون، التقاطیون و اپیکوریان) / موسیقی / عشق و فلسفه (فلوپین) / ترکیب فلسفه نوافلاطونی و آموزه مسیحی / تفسیر هنر و طبیعت به مثابه صناعت الهی / تاویل مسیحی هنر / زیبایی شعر، هنر، موسیقی و ادراک زیبایی (اگوستین) / ترکیب فلسفه ارسطویی و آموزه مسیحی هنر و خیر اخلاقی / تقسیم هنرها / نسبت زیبایی با صورت / حقیقت و زیبایی / ماهیت استعلایی امر خیر و امر زیبا / هنر به مثابه تقلید (توماس آکویناس) / معنای خیال و بازنمایی و ارزشیابی اثر هنری (هابز، لاک، هیوم) / ادراک و زیبایی (شافستبری، آدیسون، هاجسون) / زیبایی مبتنی بر تجربه، والا (برک).

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	آثار افلاطون (جمهوری، ایون، فایدروس، هیپاس بزرگ، مهمانی)	افلاطون / لطفی	۱۳۸۵	خوارزمی
۲	آثار فلوطین (انناد اول، انناد پنجم، انناد ششم)	فلوطین / لطفی	۱۳۸۳	خوارزمی
۳	<i>The Poetics of Aristotle</i>	<i>Aristotle, trans. S. Halliwell</i>	۱۹۸۷	<i>Chapel Hill: University of North Carolina</i>
۴	<i>Essays on Aristotle's Poetics</i>	<i>Rorty</i>	۱۹۹۲	<i>Princeton University Press</i>
۵	<i>Medieval Aesthetics</i>	<i>Tatarkiewicz trans. R. M. Montgomery</i>	۱۹۷۰	<i>The Hague: Mouton</i>
۶	"Poetry and Equity: Aristotle's Defense of Fiction,"	<i>Eden, K.</i>	۱۹۸۲	<i>Traditio ۲۸: ۱۷-۴۳</i>
۷	<i>Aesthetics of Thomas Aquinas</i>	<i>Eco, U</i>	۱۹۹۹	
۸	"On the Aesthetic Attitude in Romanesque Art,"	<i>Schapiro, M</i>	۱۹۴۷	<i>in K. B. Iyer (ed.), Art and Thought, London: Luzac.</i>
۹	<i>The Modern System of the Arts: A Study in the History of Aesthetics</i>	<i>Kristeller, P. O</i>	۱۹۵۰	<i>"Journal of the History of Ideas ۱۲: ۴۹۶-۵۲۷ and ۱۳: ۱۷-۴۶.</i>

شماره درس: ۱۱ نام درس: آرای متفکران در باب هنر ۲ نام انگلیسی: History of Esthetics ۲

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
جبرانی ☐	اصلی ☒	پایه ☐	اختیاری ☐ تخصصی ☐
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله ☐ خیر ☐	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله ☒ خیر ☐	آیا پروژه عملی دارد؟ بله ☒ خیر ☐	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بله ☐ خیر ☒			
روش تدریس: ارائه شفاهی سمینار			

هدف درس:

سعی خواهد شد تا با تأکید بر کتاب نقد قوه حکم کانت، چالش‌ها و پویش‌های موجود در زیبایی‌شناسی غربی پس از کانت خاصه در آرای شلینگ، هگل، شوپنهاور و پدیدارشناسان معاصر چون هایدگر، مرلوپونتی، گادامر و ریکور مطالعه شود. همچنین سعی خواهد شد تا با تأکید بر توجه کانت به مسئله فرم اثر هنری، نبوغ و زیبایی‌شناسی ایستمولوژیک قرن هجدهمی انتقادات و چالش‌های مطرح شده از سوی فیلسوفان متعاقب یادشده مورد تأمل قرار گیرد، ضمن آن که وجه نظر خاص هریک از اندیشمندان در خصوص مفاهیمی چون زیبایی، حقیقت، هنر و جامعه، هنر و جاودانگی، تقسیم‌بندی انواع هنر، جایگاه شعر در میان هنرها نیز بررسی خواهد شد.

انتظار می‌رود دانشجوی، در پایان بتواند ضمن فهم عمیق کتاب نقد قوه حکم به این مهم دست یابد که جنبش زیبایی‌شناسی پساکانتی تا دوره معاصر را در نسبت آن با آرای کانت دریافته، بتواند هر یک از آن فیلسوفان را با توجه به تأملات‌شان در خصوص هنر ارزیابی کند.

رئوس مطالب:

۱. کانت: داوری زیبایی‌شناسانه، ذوق، مفهوم نبوغ، مفهوم والا
۲. هگل: تعریف زیبایی‌شناسی، زیبایی طبیعت، اقسام هنر بر اساس حرکت و رشد روح (Geist)، مرگ هنر، هنر برتر
۳. شوپنهاور: نقد شوپنهاور بر فلسفه کانت، مفهوم اراده، هنر و نبوغ، موسیقی
۴. هایدگر: اثر هنری و شیء، حقیقت و هنر، نگهبانی اثر هنری، هنر بزرگ

۵. مرلوپونتی: شک سزان، چشم و ذهن، متافیزیک رمان

۶. گادامر: حقیقت و روش، هنر به مثابه بازی هستی‌شناسانه

۷. ریکور: زمان و روایت، دنیای متن.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	سرآغاز کار هنری	مارتین هایدگر / پرویز ضیاء شهابی	۱۳۷۹	هرمس
۲	هنر دوران مدرن: فلسفه هنر از کانت تا هایدگر	ژان، ماری شفر / ایرج قانونی	۱۳۸۵	آگه
۳	<i>Critique of Judgment</i>	<i>I. Kant , J. H.trans. Bernard.</i>	۱۹۵۱	<i>New York: Haffner.</i>
۴	<i>Aesthetics: Lectures on Fine Art,</i>	<i>G. W. F. Hegel., trans. T. M. Knox,</i>	۱۹۷۵	<i>Oxford: Oxford Press. University</i>
۵	<i>Nietzsche's Philosophy of Art.</i>	<i>J. Young</i>	۱۹۹۲	<i>Cambridge: Cambridge University Press</i>
۶	<i>Lessons on the Analytic of the Sublime</i>	<i>J-F. Lyotard</i>	۱۹۹۴	<i>Stanford: Stanford University Press</i>
۷	<i>Sense and Non-Sense</i>	<i>M.Merleau-Ponty trans. H. L. Dreyfus</i>	۱۹۶۴.	<i>Evanston University Press</i>
۸	<i>Introductory Lectures on Aesthetics,</i>	<i>G. W. F. Hegel., trans. B. Bosanquet,</i>	۱۹۹۳	<i>London: Penguin.</i>
۹	<i>Essays in Kant's Aesthetics</i>	<i>T. Cohen and P. Guyer (eds)</i>	۱۹۸۲	<i>Chicago: University of Chicago Press</i>
۱۰	<i>Kant's Aesthetic Theory, Madison</i>	<i>D. W. Crawford</i>	۱۹۷۴	<i>University of Wisconsin Press</i>
۱۱	<i>Characteristics of Men, Manners, Opinions</i>	<i>Lord Shaftesbury</i>	۱۹۹۹ [۱۷۱۱]	<i>Times, (ed.), Lawrence E. Klein, Cambridge: Cambridge University Press</i>
۱۲	<i>The Philosophical Disenfranchisement of Art</i>	<i>A. C. Danto</i>	۱۹۸۶	<i>New York: ColumbiaUniversity Press</i>

<i>An interesting treatment of the end of art theme</i>	۱۹۷۴	<i>Harries, K</i>	<i>Hegel on the Future of Art," in Review of Metaphysics</i>	۱۳
<i>Albany: SUNY Press</i>	۱۹۸۶	<i>Desmond, W</i>	<i>Art and the Absolute: A Study of Hegel's Aesthetics</i>	۱۴
<i>New York: Springer</i>	۱۹۶۸	<i>Shapiro, M</i>	<i>The Still Life as Personal Object," in The Reach of Mind: Essays inMemory of Kurt Goldstein</i>	۱۵

شماره درس: ۱۲ نام درس: حکمت هنر اسلامی نام انگلیسی: Wisdom of Islamic Art

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☒ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☒ بله ☐ خیر	☒ بله ☐ خیر	☐ بله ☐ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟		☐ بله ☐ خیر	
روش تدریس: ارائه شفاهی سمینار			

هدف درس:

در این درس سعی خواهد شد تا ضمن تأکید بر تمایز ادیان ابراهیمی (توحیدی) و غیر ابراهیمی (غیر توحیدی)، وجوه شاخص اسلام در مقابل ادیان غیر ابراهیمی و ابراهیمی (یهودیت و مسیحیت) مورد تأمل قرار گیرد و مفاهیمی از قبیل هنر دینی، دین هنری، رابطه دین و هنر در ادیان مختلف مطالعه شود و سپس به نحو اخص در خصوص مفاهیمی چون فن، صنعت و هنر، جمال، زیبایی، حسن، بهاء و عشق با تأکید بر جنبه زیبایی شناختی آن مورد تأمل قرار گیرد. شایان ذکر است مفاهیم مذکور با توجه به مطالب مطرح شده در درس عرفان نظری مورد مطالعه قرار خواهند گرفت. انتظار می رود که دانشجویان درک تشخیص و تمایز خاص اسلام از سایر ادیان، مفاهیم قابل طرح در این درس را با توجه به عرفان و حکمت اسلامی مورد ارزیابی و مذاقه قرار دهد.

رئوس مطالب:

مفهوم و مبانی هنر دینی / تعریف هنر در متون اسلامی / تشریح مفاهیمی چون جمال، زیبایی، حسن، بهاء و عشق با تأکید بر جنبه زیبایی شناختی و وجودشناسی (ontological) / نسبت هنر و عرفان / آرمانی ساختن (idealization)، استادی (proficiency) / استعاره (metaphor) / استعلا (transcendence) / امر زیبا (the beautiful) / امر قدسی (the sacred) / انسان نورانی در نگارگری ایرانی و شعر عرفانی / باغ بهشت در هنر اسلامی / دین و هنرهای کاربردی / رمز در هنر دینی / تزئین (ornament) / تجربه زیباشناختی و تجربه قدسی / تجرید (abstraction) / تجلی / تخیل (imagination) / تغزل (lyricism) / تقلید و محاکات / تنزیه و تشبیه / تشبیه و نمادگرایی / رنگ در هنر اسلامی / ژرفانمایی (perspective) / شکل و محتوا / شهود (intuition) / طبیعت نمایی (naturalism) / غایت در هنر

اسلامی (purpose of Islamic Art) / فضا (space) / قدر / نور / نور در نگره اسلامی / الف) نور در آیات قرآن
 ب) نور در احادیث / نور در عرفان اسلامی - ایرانی / نور در فلسفه اسلامی / نور در نگره مانوی / نور در نگاره‌های مانوی /
 نور در معماری اسلامی / نور در نگارگری ایرانی - اسلامی / نور در شعر عرفانی / نظم (order) / نوآوری و سنت /
 نیت (intention) / وحدت و کثرت / هستی‌شناسی هنر اسلامی / هندسه مقدس / هنرمندی و فتوت / فتوت‌نامه‌ها / هنر و
 صنعت / منشاء قدسی هنرها / تزئینات معماری با حروف / هنر دینی و اخلاق / هویت در هنر.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	خیال، مثال و جمال در عرفان اسلامی	علی شیخ‌الاسلامی	۱۳۸۳	فرهنگستان هنر
۲	حکمت هنر و زیبایی در اسلام	شهرام بازوکی	۱۳۸۴	فرهنگستان هنر
۳	عرفان نظری	سید یحیی یثربی	۱۳۸۷	بوستان کتاب
۴	سوانح العشاق	سهروردی	۱۳۸۵	روزبهان
۵	راز و رمز هنر دینی	مهدی فیروزان	۱۳۸۷	سروش
۶	مبانی هنر معنوی	علی تاج‌الدینی	۱۳۷۲	دفتر مطالعات دینی هنر
۷	هنر اسلامی، زبان و بیان	تیتوس بورکهارت / مسعود رجب نیا	۱۳۶۵	سروش
۸	عالم خیال و مفهوم فضا در نگارگری ایرانی	سید حسین نصر	۱۹۵۰	فصلنامه هنر
۹	Islamic Spirituality	Seyyed Hosein Nasr	۱۹۹۷	

پیشنهاد می‌گردد ارزیابی نهایی بر اساس مقالات موردی از فرهنگ و هنر اسلامی و با هدایت استاد مربوطه انجام گردد.

شماره درس: ۱۳ نام درس: مبانی زیباشناسی هنر اسلامی

نام انگلیسی: *Aesthetic of Islamic Art, The Basics*

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☒ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
☐ بله ☒ خیر			
روش تدریس: ارائه شفاهی استاد با کمک وسایل آزمایشگاهی و مشارکت دانشجو			

هدف درس:

آشنایی با تاریخ زیبایی شناسی اسلامی و زیبا شناسی غربی با درک مسائل و مبانی فلسفی زیبا شناسی (از طریق آشنایی با دیدگاه اندیشمندان تأثیر گذار). توانایی ارزیابی جریانات هنری و تاریخ هنر در دوره های تاریخی متناظر با این اندیشه ها. همچنین توانایی خلق اثر و نقد و بررسی آثار هنری با دیدگاه زیباشناختی.

رئوس مطالب:

۱. تعریف زیبایی و زیبایی شناسی، تجربه زیباشناسی، امر زیبا و ...
۲. تاریخچه زیبایی شناسی در غرب (نظریات اندیشمندان برجسته زیبایی شناسی نظیر بومگارتن، کروچه و کالینگوود، کانت، هگل و ... که امکان قیاس با نظریات علمای اسلامی را فراهم کنند
۳. زیبایی شناسی از نظر اندیشمندان اسلامی؛ عرفا، مشایخ، اشرافیون و اندیشمندان معاصر (امام خمینی (ره)، علامه جعفری، استاد دکتر مطهری، دکتر شریعتی و ...)
۴. نسبت تلقی حکمای مشاء در عالم اسلامی از زیبایی و هنر با تلقی افلاطون، ارسطو و فلوپین
۵. فارابی: نظریه عقول: عقل فعال، قوه خیال و تخیل، قدرت بازآفرینی صور، محاکات، قوه خیال و وحی، موسیقی الکبیر، زیبایی و لذت و ادراک لذت، زیبایی محسوس و معقول

۶. ابن سینا: علم النفس: قوة خیال، قوة متخیله: رویا و نبوت، عقل فعال، موسیقی، الف (شفا: بخش ریاضیات، ب) المدخل الى صنایع الموسيقى، ج) دانشنامه علایی، د) النجاه، تقابل بین زیبایی محسوس و زیبایی معقول، عشق به زیبایی، شعر و تخیل و نسبت آن با حقیقت

۷. اخوان الصفا: موسیقی: الرسالة الخامسة من القسم الرياضي

۸. امام محمد غزالی: حسن و زیبایی، فانوس خیال، مشکوه الانوار: نور، احیاء علوم دین: نقاشی چینیان و رومیان

۹. سهروردی (شیخ اشراق): جهان نورها، مفهوم نور در فلسفه اشراق و جایگاه آن در هنر اسلامی، روش تأویلی اشراقی شیخ اشراق، هرمسیون، نور اسپهبدیه، رساله یزدان شناخت: خیال، اقلیم هشتم، شعر و حکمت اشراق، زبان نمادین در حکمت اشراق، الواح عمادی: محاکات، مدرک خلاق

۱۰. خواجه نصیرالدین طوسی: اساس الاقتباس، بوطیقا

۱۱. محاکات، شعر، خیال، آئینه، مقایسه دیدگاه محاکات ارسطو با مفهوم و ترجمه اسلامی - ایرانی از آن، و تلقی خاص فارابی، ابن سینا، ابن رشد و خواجه نصیر از این مفهوم، بررسی تطبیقی کتاب الشعر فارابی، تلخیص کتاب الشعر ابن رشد، با پونتیک ارسطو

۱۲. تحلیل و بررسی آثار هنری اسلامی (در هر رشته) بر اساس مبانی زیباشناسی (مانند نور، رنگ، مکان، زمان، خیال و ...)

۱۳. تحلیل و بررسی آثار هنرمندان بنام در رشته های مختلف هنری با توجه به دیدگاه اندیشمندان اسلامی و غربی با رویکرد زیباشناختی.

پروژه های تحقیقاتی:

۱. بررسی مفهوم زیبایی در منابع مکتوب مانند کتاب الشعر فارابی، کیمیای سعادت غزالی، گلشن راز شبستری، حکمت الاشراق سهروردی و ...

۲. تحلیل و بررسی آثار هنری اسلامی (در هر رشته) بر اساس مبانی زیباشناسی (مانند نور، رنگ، مکان، زمان، خیال و ...)

۳. تحلیل و بررسی آثار هنرمندان بنام در رشته های مختلف هنری با توجه به دیدگاه اندیشمندان اسلامی و غربی با رویکرد زیباشناختی.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	الشفاء. جوامع علم الموسيقى	ابن سینا	-	وزارت التریه و التعلیم
۲	کتاب الشعر	فارابی	-	نورالعرفان
۳	الرساله فی العشق	ابن سینا	۱۹۵۳	استانبول
۴	تلخیص کتاب الشعر	ابن رشد		بیروت
۵	سه حکیم مسلمان	سید حسین نصر / احمد آرام	۱۳۶۱	کتاب های جیبی
۶	مصنفات (۳ جلد)	سهروردی به تصحیح کرین و نصر	۱۳۷۲	مطالعات و تحقیقات فرهنگی
۷	حکمه الاشراق	سهروردی / سید جعفر سجادی	۱۳۷۷	دانشگاه تهران
۸	حی بن یقضان	ابن سینا به تصحیح کرین	۱۳۶۶	مرکز نشر دانشگاهی
۹	شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی	ابراهیمی دینانی	۱۳۷۹	همت
۱۰	تاریخ فلسفه اسلامی	هانری کرین / جواد طباطبایی	۱۳۷۳	کویر
۱۱	تاریخ فلسفه در جهان اسلامی	حنا فاختوری، خلیل جر / عبدالمحمد آیتی	۱۳۸۳	علمی و فرهنگی
۱۲	ما و تاریخ فلسفه اسلامی اسلامی	رضا داوری اردکانی	۱۳۸۹	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه
۱۳	نگاهی دیگر به تاریخ فلسفه اسلامی	رضا داوری اردکانی	۱۳۸۷	دانشگاه تهران

شماره درس: ۱۴ نام درس: پایان نامه نام انگلیسی: Thesis

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۶	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☒ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☐ خیر	☒ بله ☐ خیر	☐ بله ☒ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟		☐ بله ☐ خیر	
روش تدریس:			

هدف درس:

دانشجویان رشته پژوهش هنر موظفند موضوع پایان نامه خود را طبق آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مصوب شورای عالی برنامه ریزی، در یکی از موضوعات مطرح شده در طول دوره انتخاب، و در زمان معین تحت نظارت و راهنمایی استاد راهنما و مشاور ارائه کرده و از آن دفاع کنند.

هدف از این درس ورود دانشجو به عرصه پژوهش جدی روشمند و منسجم و مدوّن در یکی از موضوعات رشته خود با رعایت اصول و ضوابط تدوین و نگارش طرح پژوهشی است. پایان نامه این درس ۴ واحد نظری است که در آن دانشجو موظف است با استفاده از آموخته های خود در حوزه انسان شناسی هنر و با به کارگیری روش های تحقیق و پژوهش

شماره درس: ۱۵ نام درس: نظریه های نقد هنر از ۱۹۰۰ تا ۱۹۸۰

نام انگلیسی: Theories of Art Criticism from ۱۹۰۰ to ۱۹۸۰

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☒ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: آشنایی با آراء متفکران در باب هنر (۱)			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☒ بله	☒ بله	☒ بله	☐ خیر
☐ خیر	☐ خیر	☐ بله	☒ خیر
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
☐ بله			
☒ خیر			
روش تدریس: بخش اول زمان کلاس به تدریس استاد و بخش دوم به بحث و گفتگو و ارائه کار دانشجویان اختصاص خواهد یافت. پیشنهاد می شود در برخی جلسات از استادان مرتبط با موضوع های درسی دعوت به عمل آید و نیز از مکان های هنری جهت به کار گیری نظریه های نقد در آثار، بازدیدهای گروهی به عمل آید			

هدف درس:

۱. آگاهی از مجموعه مسائل و مباحث مربوط به مطالعه و تحلیل آثار هنری، از جمله جنبه های نظری و روش شناختی آنها
۲. آشنایی با مجموعه ای از متون نقد آثار تجسمی، اعم از نوشته های هنرمندان، منتقدان، فلاسفه و مورخان هنر، و تحلیل و ارزیابی آنها
۳. آشنایی با ابزار نظری برای تحلیل آثار هنری
۴. پرورش اندیشه انتقادی در حوزه هنر و فرهنگ بصری که ضرورت ارزیابی فعالیت های هنری است
۵. افزایش اعتماد به نفس در تحقیق، تحلیل و ارائه
۶. ارائه دست کم یک متن نقد قابل چاپ (ضروری).

رئوس مطالب:

۱. شناسایی روش ها، راهبردها و نظام های نقد هنر در تاریخ قرن بیستم (بازنمایی، فرمالیسم، نظریه ادراک، روانکاوی، نشانه شناسی، رویکردهای زمینه ای (جامعه شناختی) با تکیه بر مسائل زیبایی شناسی و مفاهیمی چون سبک، تکنیک و

آیکونوگرافی؛ بررسی نظریه های نقد هنری، علی رغم پیروی نسبی از سیر زمانی تاریخی آنها، به همراه حرکت رفت و برگشتی در میان مفاهیم، دیدگاه ها و نیز آثار

۲. تعریف و صورت بندی مفاهیم و اصطلاحات مهم در حیطه نقد تجسمی مدرن

۳. معرفی آثار هنری و جنبش های خارج جریان اصلی هنر مدرنیستی در کنار تحلیل آثار و سبک های مدرن اصلی

۴. نگاهی به تاریخ نقد تجسمی در ایران معاصر (از زمان ظهور گرایش های مدرن در دهه ۱۳۲۰).

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	هنر ۱۹۶۰ به بعد	آرچر / کتابیون یوسفی	۲۰۰۹	حرفه هنرمند
۲	نقد عکس	برت / عباسی	۱۳۷۹	مرکز
۳	هنر دوران مدرن	شفر / قانونی	۱۳۸۵	آگاه
۴	اما این هنر است	فریلند / سپهر	۱۳۸۳	مرکز
۵	از مدرنیسم تا پست مدرنیسم	کوهن / رشیدیان	۱۳۸۲	نی
۶	هنر مدرن	لینتن / رامین	۱۳۸۲	نی
۷	شالوده شکنی	نوریس / یزدانجو	۱۳۸۸	مرکز
۸	<i>The Methodology of Art</i>	<i>L. schneider</i>	۱۹۹۶	<i>New York</i>
۹	<i>Art & Visual Perception</i>	<i>R. Amheim</i>	۱۹۵۴	<i>California</i>
۱۰	<i>Criticizing Art, Criticizing Art: Understanding the Contemporary</i>	<i>Terry Barrett</i>	۱۹۹۴	<i>Mayfield Publishing Co</i>
۱۱	<i>Image-Music-Text, tr. Stephen Heath</i>	<i>Roland Barthes</i>	۱۹۷۷	<i>NY: Hill and Wang</i>
۱۲	<i>Pierre Bourdieu, Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste</i>	<i>Richard Nice</i>	۱۹۷۹	<i>Harvard</i>
۱۳	<i>Visual Culture: Images and Interpretations, Wesleyan</i>	<i>Norman Bryson and Mike Holly</i>	۱۹۹۴	<i>New England Press</i>
۱۴	<i>Image of the People: Gustave Courbet and the ۱۸۴۸ Revolution</i>	<i>T.J. Clark</i>	۱۹۷۳	<i>Princeton U.P</i>
۱۵	<i>The Ideology of the Aesthetic, London</i>	<i>Terry Eagleton</i>	۱۹۹۰	<i>London: Basil Blackwell</i>
۱۶	<i>Art History and Its Methods</i>	<i>Eric Fernie, ed</i>	۱۹۹۵	<i>London: Phaidon</i>
۱۷	<i>The Anti-Aesthetic: Essays on Postmodern Culture, Port Townsend</i>	<i>Hal Foster, ed</i>	۱۹۸۳	<i>WA: Bay Press</i>

<i>London: Thames and Hudson</i>	۲۰۰۷	<i>Hal Foster, Rosalind Krauss, Benjamin Buchloch, Yve-Allen Bois (eds.)</i>	<i>Modernism, Anti-Modernism, Postmodernism</i>	۱۸
<i>Princeton UP</i>	۱۹۷۲	<i>E.H. Gombrich</i>	<i>Art and Illusion: A Study in the Psychology of Pictorial Representation (1959)</i>	۱۹
<i>Cambridge: MIT Press</i>	۲۰۰۴	<i>Mark Hansen</i>	<i>New Philosophy for New Media</i>	۲۰
<i>Routledge</i>	۱۹۹۱	<i>Donna Haraway, Simians, Cyborgs, and Women</i>	<i>The Reinvention of Nature</i>	۲۱
<i>Routledge</i>	۲۰۰۱	<i>Jonathan Harris</i>	<i>The New Art History: A Critical Introduction</i>	۲۲
<i>Malden and London: Blackwell</i>	۲۰۰۵	<i>Charles Harrison and Paul Wood (eds.)</i>	<i>Art in Theory 1900-2000</i>	۲۳
<i>Blackwell</i>	۲۰۰۶	<i>Amelia Jones, ed</i>	<i>Companion to Contemporary Art Since 1945</i>	۲۴
<i>Vintage</i>	۱۹۷۴	<i>Juliet Mitchell</i>	<i>Psycho-Analysis and Feminism</i>	۲۵
<i>Chicago and London: University of Chicago Press</i>	۲۰۰۳	<i>Robert Nelson and Richard Shiff (eds.)</i>	<i>Critical Terms for Art History</i>	۲۶
<i>Oxford U. P</i>	۱۹۹۸	<i>Donald Preziosi, ed</i>	<i>The Art of Art History: A Critical Anthology</i>	۲۷
<i>NY: NYU Press</i>	۱۹۸۴	<i>Janet Wolff</i>	<i>The Social Production of Art</i>	۲۸

شماره درس: ۱۶ نام درس: تئوری های انتقادی میان رشته ای

نام انگلیسی: Interdisciplinary Studies In Critical Theory

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☒ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☒ بله	☒ بله	☒ بله	☐ خیر
☐ خیر	☐ خیر	☐ خیر	☐ خیر
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
☐ بله			
☒ خیر			
روش تدریس: این درس می تواند به وسیله یک استاد یا به صورت سمیناری و شرکت استادان از دیگر حوزه های تخصصی برگزار شود. ضمن آنکه لازم است، دانشجویان نیز جهت شرکت در بحث ها تحقیق و نتایج حاصل را در قالب سمینار ارائه نموده، موضوع را در کلاس با دیگر دانشجویان و استاد مربوطه به بحث گذارند			

هدف درس:

۱. آشنایی با متون و تئوری های انتقادی میان رشته ای
۲. آشنایی با متون و تئوری های پدیدارشناسی، پسا ساختارگرایی و جریان های حاصل از آنها
۳. آشنایی با متون، مفاهیم و تئوری های (transnationalism) حاصل از پدیده جهانی شدن و تئوری پسا استعماری از زوایای مختلف: ۱- سابقه تاریخی، ۲- جنبه های میان فرهنگی و فرا ملی در دوران استعمار، ۳- مطالعه تطبیقی جنبه های فراملی دوران مدرنیسم از ورای متون این دوره، ۴- مطالعه مفهوم (transnationalism) در دوره جهانی شدن با توجه به مفاهیم و عوارض جوامع چند فرهنگی از ورای آثار هنری.

رئوس مطالب:

۱. مطالعه تئوری های پدیدارشناسی
۲. مطالعه تئوری های پسا ساختارگرایی
۳. مطالعه مفاهیم و تئوری های (transnationalism)
۴. مطالعه مفاهیم و تئوری های پسا استعماری

۵. تئوری های انتقادی حاصل از جهانی شدن و ارائه مثال های ممکن از طریق جریان های هنری و فرهنگی در هر مورد در جوامع غربی و شرقی.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	<i>Transnationalism</i>	<i>Steven Vertovec</i>	۲۰۰۹	<i>Routledge</i>
۲	<i>On Deconstruction-Theory... Criticism</i>	<i>Jonathan Culler</i>	۱۹۸۹	<i>Cornell University</i>
۳	<i>Postcolonialism: Critical Concepts in Literary and Cultural Studies, Volume ۲</i>	<i>Diana Brydon</i>	۲۰۰۰	<i>Routledge</i>
۴	<i>Postcolonial Theory</i>	<i>Leela Gandhi</i>	۱۹۹۸	<i>Columbia University Press, ۱۹۹۸</i>
۵	<i>Orientalism</i>	<i>Edward W. Said</i>	۱۹۷۹	<i>Vintage Books</i>

مجموعه آثار ترجمه شده ادوارد سعید و تمامی متون ترجمه شده در زمینه پدیدارشناسی و مطالعات فرهنگی می تواند بنا بر راهنمایی استاد مربوطه به عنوان مرجع این درس در نظر گرفته شود.

شماره درس: ۱۷ نام درس: مدیریت نمایشگاه های هنر نام انگلیسی: *Curating Art Exhibitions*

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☒ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	
آیا نیاز به بازدید و سفر علمی دارد؟ در صورت نیاز و صلاحدید استاد مربوطه			
☐ بله ☒ خیر			
روش تدریس: هدایت نظری به وسیله استاد بر پایه ارتباط با نمایشگاه های جاری و پیشنهاد نمایشگاه و موضوعات نمایشگاهی که بر پایه یک طرح نهایی و در صورت امکان برگزاری یک نمایشگاه			

هدف درس:

دانشجویان به شکل هدفمند به عرصه عمل و کارهای فضای نمایشگاهی هنر وصل شده و به شکل عملی در ارتباط مستقیم با هنرمندان مدیران موزه ها و گالری ها قرار گرفته و با دست اندرکاران هنر و بازار هنر در تعامل مستقیم قرار می گیرد.

رئوس مطالب:

هنر و ساز و کارهای نمایش هنری / نقد و نمایش هنر / فضاهای نمایش هنر / اقتصاد هنر / تهیه و نگارش یک طرح نمایشگاهی / چگونگی تعامل با موزه ها و نگارخانه های هنری / هنر و دیدار کنندگان هنر / چیدمان نمایشگاه ها

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	<i>Issue in Curating Contemporary Art and Performans</i>	<i>Edited by Judith Rugg and Michele Sedgwick</i>	۲۰۰۷	<i>Intellect Books</i>
۲	<i>Cautionary Tales :Critical Curating</i>	<i>Jean-Hubert Martin</i>	۲۰۰۷	<i>ApexArt</i>
۳	<i>On Curating :An Interviews with Ten International Curator</i>	<i>Carolee Thea and ...</i>	۲۰۱۰	<i>D.A.P</i>
۴	هنر در گذر زمان	هلن گاردنر	۱۳۹۴	کاوش پرداز

شماره درس: ۱۸ نام درس: فن بیان و شیوه نگارش نام انگلیسی: Rhetoric

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☒ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☒ بله	☐ بله	☒ بله	☐ خیر
☐ خیر	☐ خیر	☐ خیر	☒ بله
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
☐ بله			
☒ خیر			
روش تدریس: تمرین کلاسی در چارچوب موضوعات رشته و بحث و سمینار توسط دانشجویان زیر نظر استاد مربوطه			

هدف درس:

رساله های ارائه شده توسط دانشجویان رشته هنر نشان می دهد آنها اساساً در بیان شیوا و فصیح و بسط نظریه ها، و مفاهیم و موضوعات ضعیف هستند، از این رو پیشنهاد می شود که فن بیان و شیوه های نگارش صحیح و دانشگاهی طی یکی از دروس به طور جدی آموزش داده و تمرین شود.

رئوس مطالب:

تحت نظارت استاد مربوطه در چارچوب موضوعات درسی رشته با تمرین عملی، شیوه بیان و نگارش دانشجویان آزموده خواهد شد تا دانشجویان طی مراحل ملموس عملی از کاستی های آگاه و شیوه های اثر گذار و صحیح را فراگیرند.

منابع اصلی:

منابع فن نگارش بنا بر نظر استاد درس.

شماره درس: ۱۹ نام درس: مطالعات فرهنگی نام انگلیسی: Cultural Studies

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☒ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ خیر ☒ بله	☐ خیر ☒ بله	☐ خیر ☒ بله	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
☐ بله ☒ خیر			
روش تدریس: توسط یک استاد یا به صورت ارائه سمینار، مرکب از اساتید مدعو، انجام تحقیق به وسیله دانشجویان و بحث در کلاس			

هدف درس:

۱. آشنایی تاریخی با مطالعات فرهنگی
۲. آشنایی شناختی با نظریه مطالعات فرهنگی
۳. کاربرد نظریه.

رئوس مطالب:

۱. مطالعه روند تاریخی مطالعات فرهنگی
۲. مطالعه شناخت شناسانه و روش شناسانه مطالعات فرهنگی
۳. معرفی انتقادی نظریه.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	مطالعات فرهنگی درباره فرهنگ عامه	استوری، پابنده	۱۳۸۶	آگه
۲	<i>Cultural Studies: Theory and Practice</i>	<i>Chris Barker</i>	۲۰۰۸	<i>Sage</i>
۳	<i>New Media, Cultural Studies, and Critical Theory After Postmodernism: Automodernity from Zizek to Laclau</i>	<i>Robert Samuels</i>	۲۰۰۹	<i>Palgrave MacMillan</i>
۴	<i>Cultural Studies: The Basics</i>	<i>Jeff Lewis</i>	۲۰۰۲	<i>Sage</i>
۵	<i>Cultural Studies As Critical Theory</i>	<i>Ben Agger</i>	۱۹۹۲	<i>Routledge</i>
۶	<i>Capitalizing on Culture: Critical Theory for Cultural Studies</i>	<i>Shane Gunster</i>	۲۰۰۴	<i>University of Toronto Press</i>
۷	<i>Confronting Theory: The Psychology of Cultural Studies</i>	<i>Philip Bell</i>	۲۰۱۰	<i>Intellect book</i>

همچنین منابع ترجمه شده یا زبان اصلی بنا بر پیشنهاد استاد مربوطه و دیگر منابع ممکن

شماره درس: ۲۰ نام درس: مطالعات فرهنگ عامه و میراث شفاهی

نام انگلیسی: Studies in World Folklore and Oral heritage

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☒ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟		☐ بله ☒ خیر	
روش تدریس: به وسیله یک متخصص در حوزه مربوطه یا به صورت ارائه سمینار به وسیله چند استاد			

هدف درس:

۱. مطالعه میان فرهنگی و تطبیقی مقوله فرهنگ عامه
۲. آشنایی با نظریه های انسان شناسی، روانشناسی و ادبی و به کارگیری آنها در موضوع حاضر
۳. آشنایی با سفرنامه ها
۴. آشنایی با این اصل که میراث شفاهی از اسناد فرهنگی مهم در خوانش باورهای اقوام در طول تاریخ است و شناخت و ثبت آن از اسناد درجه اول محسوب می شود.

رئوس مطالب:

۱. آشنایی با انسان شناسی فرهنگی
۲. آشنایی با روانشناسی قومی و فرهنگی
۳. آشنایی با ادبیات عامه، سفرنامه ها و دیگر متون مرتبط.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	پژوهش فرهنگی: مردنگاری در جوامع پیچیده	جیمز اسپر دلی و دیوید مککوردی	۱۳۷۲	پژوهشگاه مطالعات و تحقیقات فرهنگی
۲	مردم شناسی و روانشناسی هنری	جابر عناصری	۱۳۶۸	اسپرک
۳	روش مردم شناسی	پیر بسنیه	۱۳۴۰	دانشگاه تهران
۴	<i>Theory and history of folklore</i>	<i>Vladimir Propp</i>	۱۹۸۴	<i>Manchester University press</i>
۵	<i>Encyclopedia of Social and Cultural Anthropology</i>	<i>Alan Barnard, Jonathan Spencer</i>	۲۰۰۲	<i>Taylor and Francis</i>
۶	<i>Anthropological Locations: Boundaries and Grounds of Science a Field</i>	<i>Akhil Gupta, James Ferguson</i>	۱۹۹۷	<i>University of California Press</i>
۷	<i>Anthropology and Colonialism in Asia and Oceania</i>	<i>Jan Van Bremen, Akitoshi Shimizu</i>	۱۹۹۹	<i>Routledge</i>

و دیگر منابع پیشنهادی استاد درس.

شماره درس: ۲۱ نام درس: نقد هنری نام انگلیسی: Art Criticism

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☒ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☐ خیر	☐ بله ☐ خیر	☐ بله ☐ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
☐ بله ☒ خیر			
روش تدریس: این درس به وسیله یک استاد یا به صورت سمیناری به وسیله چندین استاد که هر کدام در مورد رویکردی خاصی تخصص دارند، تدریس می شود. نقد آثار هنری در کلاس با رویکردهای متفاوت و با مشارکت خلاق دانشجویان صورت می گیرد. پروژه آخر ترم نقد یکی از آثار هنری با یکی از رویکردهای مطرح شده است. چند جلسه از ترم می تواند به ارائه سمینارهای دانشجویان اختصاص یابد.			

تذکره: به سبب گستردگی مباحث مربوط به رویکردهای نقد هنری، این درس قابلیت تدریس در دو ترم را داراست.

هدف درس:

آشنایی با رویکردها، نظریه ها و روش های نقد هنری؛ شناخت تفاوت های کلی نقد هنری سنتی و نو و ارتقای توان دانشجویان در بررسی و رمزگشایی جنبه های گوناگون آثار هنری با رویکردهای مختلف.

رئوس مطالب:

آشنایی با شاخصه های نقد سنتی و نو و مطالعه اجمالی رویکردهایی چون اسطوره شناسی، آیکونولوژی، پدیدارشناسی، هرمنوتیک، پسااستعماری، مطالعات فرهنگی، بینامتنی، جامعه شناختی، روان شناختی و تکوینی در نقد هنری.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	هنر نقد هنری	ع.ا. قره باغی	۱۳۸۸	سوره مهر
۲	مجموعه مقالات اولین و دومین هم اندیشی نقد هنر	به کوشش: م. احمدیان	۱۳۸۵	فرهنگستان هنر
۳	مجموعه مقالات سومین هم اندیشی نقد هنر	به کوشش: ن. طه‌پوری	۱۳۸۶	فرهنگستان هنر
۴	دیالکتیک نقد	مسعود فراستی	۱۳۹۰	
۵	تاریخ نقد هنر	ل. و نتوری / ا. مدنی	۱۳۸۴	فضا
۶	نقد تکوینی در هنر و ادبیات	ب. نامور مطلق	۱۳۸۸	علمی و فرهنگی
۷	گفتگو‌مندی در ادبیات و هنر	به کوشش: ب. نامور مطلق	۱۳۹۰	سخن
۸	نقد هنر	ک.ک. لایس / ا. مازیلر	۱۳۸۵	فرهنگستان هنر
۹	تحلیل‌های روانشناختی در هنر و ادبیات (مجموعه مقالات)	به کوشش: م. صنعتی	۱۳۸۲	مرکز
۱۰	نقدنامه هنر (آیکونولوژی هنر)	ب. نامور مطلق	۱۳۹۰	خانه هنرمندان
۱۱	ساختمان و تأویل متن	ب. احمدی	۱۳۸۰	مرکز
۱۲	بینامتنیت	ا. گراهام / پ. یزدانجو	۱۳۸۵	مرکز
۱۳	درآمدی بر بینامتنیت	ب. نامور مطلق	۱۳۹۰	سخن
۱۴	پدیدارشناسی مکان	پ. پرتوی	۱۳۸۷	فرهنگستان هنر
۱۵	پدیدارشناسی سینما	آ. کازیه / طباطبایی	۱۳۸۸	هرمس
۱۶	در باره نگریستن	جان برجر / فیروز مهاجر	۱۳۸۰	نشر آگه
۱۷	نقد عکس	تری پرت / اسماعیل عباسی، کاوه میر عباسی	۱۳۸۶	نشر مرکز
۱۸	<i>Art Theory For Beginners</i>	<i>Richard Osborn and Dan Sturgis</i>	۲۰۰۹	<i>Zidane Press</i>
۱۹	<i>Criticizing Art: Understanding the Contemporary</i>	<i>Terry Barrett</i>	۲۰۱۱	<i>Mayfield Publishing Company.</i>
۲۰	<i>Cynthia Freeland</i>	<i>Art Theory. A Very Short Introductions</i>	۲۰۰۳	<i>Oxford University Press</i>
۲۱	<i>Art Theory: An Historical Introduction</i>	<i>Robert Williams</i>	۲۰۰۹	
۲۲	<i>Art in Theory: ۱۸۱۵-۱۹۰۰ An Anthology of Changing Ideas</i>	<i>Charles Harrison-Paul J. Wood-Jason Gaiger</i>	۲۰۰۸	<i>Blackwell Publisher</i>

شماره درس: ۲۲ نام درس: اسطوره و هنر (با تاکید بر اسطوره های ایرانی)

نام انگلیسی: Art Studies Mythology and

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری ☐ تخصصی
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله ☐ خیر ☐	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله ☐ خیر ☐	آیا پروژه عملی دارد؟ بله ☐ خیر ☐	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بله ☐ خیر ☐			
روش تدریس: ارائه شفاهی به وسیله استاد، استفاده از پاورپوینت			

هدف درس:

شناخت و بررسی اهمیت و جایگاه اسطوره در ارتباط با هنر. این درس نخست به ارائه تعریف اسطوره در معنای عام می پردازد. سپس به بیان نمادین در اسطوره ها و نمادپردازی پرداخته می شود. علاوه بر این نقش اسطوره ها را در پیوند با تمدن های باستانی و قرون وسطی و توضیح می دهد. همچنین علاوه بر بررسی تاریخی برخی از آیکون ها (نمادهای تصویری) از سرآغاز تاریخ و اسطوره های مرتبط با آنها، باید به ویژگی خاص اسطوره های ایرانی و روش های بازسازی آنها از طریق روش اسطوره شناسی تطبیقی نو پردازد. از آنجا که اسطوره های ایران پیش از اسلام در حوزه دین زرتشتی قرار می گیرد، در این درس باید به رویکرد پدیدارشناختی در دین با روش تطبیقی و پژوهش هایی از این دست هم پردازد.

ارتباط میان اسطوره ها و تفکر نمادین مسلط بر یک فرهنگ و مقایسه آن با فرهنگ های دیگر نیز از عناصر مهم این درس خواهد بود. ارتباط اسطوره با آیین های بومی به ویژه در مطالعات انسان شناسی فرهنگی و نمادین با توجه به گستره اسطوره ها و آیین های بومی در ایران از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

رئوس مطالب:

۱. تعریف و تقسیم بندی اسطوره
۲. نظریه های اسطوره شناسی

۳. روش‌شناسی مطالعه‌ی اسطوره‌های ایرانی

۴. نقش اسطوره‌ها در وحدت بخشی

۵. اسطوره‌های قومی و فراقومی

۶. اسطوره و نماد

۷. اسطوره و آیین

۸. نقد اسطوره‌شناسی در ایران.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	م‌الف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	قدرت اسطوره	ژوزف کمبل/ت. عباس	۱۳۷۷	مرکز
۲	پژوهش در اساطیر ایران	مهرداد بهار	۱۳۷۰	آگاه
۳	درآمدی بر ساختار اسطوره‌ای شاهنامه	بهار مختاریان	۱۳۹۰	آگه
۴	چشم اندازهای اسطوره	میرچا الیاده/ت. جلال ستاری	۱۳۶۲	توس
۵	اسطوره بازگشت جاودانه	الیاده/ت. بهمن سرکاراتی	۱۳۶۹	توس
۶	شاخه زرین	فریزر/ت. کاظم فیروزمند	۱۳۸۳	آگاه
۷	فرهنگ اساطیری و اشارات داستانی	محمد یاحقی	۱۳۶۹	موسسه مطالعات و تحقیقات
۸	اسطوره متن بینا فرهنگی	گروهی از مولفان	۱۳۸۸	علمی فرهنگی
۹	اسطوره متن بینا نشانه‌ای	گروهی از مولفان	۱۳۸۹	علمی فرهنگی
۱۰	<i>Religions Pphaenologie</i>	<i>G. Widengren</i>	۱۹۶۹	<i>Berlin</i>
۱۱	<i>Theories of Mythologie</i>	<i>E. Caspo</i>	۲۰۰۵	<i>Blackwell Publishing</i>
۱۲	<i>Forms of Symbolic Action: Introduction in: Forms of Symbolic Action</i>	<i>V. Turner</i>	۱۹۶۹	<i>Seattle & London</i>
۱۳	<i>Fields & Methephors, Symboloc Action in Human Society</i>	<i>Dramas</i>	۱۹۷۴	<i>Ithaca: Cornell University Press.</i>

شماره درس: ۲۳ نام درس: نماد و نشانه در هنر نام انگلیسی: *Symbol & Sign in Art*

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☐ اصلی	☐ پایه	☒ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☐ خیر	☒ بله ☐ خیر	☐ بله ☐ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟		☐ بله ☐ خیر	
روش تدریس:			

هدف درس:

تعریف نماد و نشانه / تعریف نمادشناسی تطبیقی و نشانه شناسی / انواع نمادها و نشانه‌ها در هنر / ارتباط نمادها با مفاهیم، احساسات، ارزش‌ها و تصوراتی که کاربران و مفسران و تأویل‌گران به آنها نسبت می‌دهند (در این معنی نماد به عنوان امری اجتماعی در نظر گرفته می‌شود).

رئوس مطالب:

۱. تعریف نماد و نشانه
۲. نماد شناسی تطبیقی
۳. نشانه شناسی
۴. اسطوره و نماد
۵. آیین و نماد
۶. دین و نماد
۷. ادبیات و نماد.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	دانش اساطیر	ر. باستید / جلال ستاری	۱۳۷۰	توس
۲	امپراتوری نشانه ها	ر. بارت / ن. فکوهی	۱۳۸۴	نی
۳	درآمدی بر ساختار اسطوره ای شاهنامه	بهار مختاریان	۱۳۹۰	آگه
۴	چشم اندازهای اسطوره	میرچا لیاده / جلال ستاری	۱۳۶۲	توس
۵	اسطوره بازگشت جاودانه	الیاده / بهمن سرکاراتی	۱۳۶۹	توس
۶	شاخه زرین	فریزر / کاظم فیروزمند	۱۳۸۳	آگاه
۷	اسطوره و آیین	تالیف گروهی / ا. اسماعیل پور	۱۳۸۸	اسطوره
۸	مقدس و نامقدس	میرچا لیاده / ن. زنگویی	۱۳۸۷	سروش
۹	اسطوره متن بینا نشانه ای	گروهی از مولفان	۱۳۸۹	علمی فرهنگی
۱۰	<i>Forms of Symbolic Action: Introduction in: Forms of Symbolic Action</i>	V. Turner	۱۹۶۹	Spencer, R.F., (ed.) Seattle & London
۱۱	<i>Anthropologie Sociale, Ethnosociologie religieuse</i>	J. Goetz	۱۹۷۱	Rome, Gregorian Uni. Press
۱۲	هنر در گذر زمان	محمد تقی فرامرزی	۱۳۹۴	کاوش پرداز

شماره درس: ۲۴ نام درس: جامعه‌شناسی هنر نام انگلیسی: Art Sociology

تعداد واحد			
تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد آزمایشگاهی: ---
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ جبرانی	☒ اصلی	☐ پایه	☐ اختیاری
☐ تخصصی			
دروس پیش نیاز: ---			
دروس هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پروژه عملی دارد؟	
☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	☐ بله ☒ خیر	
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟		☐ بله ☒ خیر	
روش تدریس: ارائه شفاهی استاد با کمک وسایل آزمایشگاهی و مشارکت دانشجو			

هدف درس:

آشنایی با مباحث جامعه‌شناسی هنر، رابطه میان هنر و جامعه، شناخت عوامل اجتماعی مؤثر بر هنر، و اثر هنر بر جامعه.

رئوس مطالب:

رویکردها و مفاهیم عمده در جامعه‌شناسی

۱. (مفاهیم عمده جامعه‌شناختی: نقش و منزلت اجتماعی، طبقه اجتماعی، نهادهای اجتماعی، هنجارهای اجتماعی)

۲. رویکردهای نظریه عمده جامعه‌شناختی: کلان، میانه و خرد جامعه‌شناختی

جامعه‌شناسی هنر و رویکردهای نظری به آن (۱)

۱. تعریف جامعه‌شناسی هنر

۲. رویکردهای عمده به جامعه‌شناسی هنر: رویکردهای مارکسیستی (دیدگاه‌های تاریخ اجتماعی هنر نظیر هاوزر،

رویکرد تولید اجتماعی هنر نظیر جانت وولف، مکتب فرانکفورت)، رویکرد نهادی-سیستمی (هاوارد بکر، بوردیو،

لومان، ناتالی هینیک)

جامعه‌شناسی هنر و رویکردهای نظری به آن (۲):

ادامه بحث رویکردها...

ابعاد چهارگانه بررسی پدیده هنری (مدل الماس هنری)

مدل الماس هنری به عنوان مدل بررسی هنری

۱. بعد اول: جامعه شناسی هنرمند

۲. بعد دوم: جامعه شناسی دریافت اثر هنری

۳. بعد سوم: جامعه شناسی میانجیان یا واسطگان (عاملان توزیع آثار هنری نظیر گالری داران، منتقدان، نویسندگان و غیره)

۴. بعد چهارم: جامعه شناسی تولید اثر هنری (حامیان، شرکت های تولیدی، سرمایه گذاران، تجارت هنری مجموعه داران)

جامعه شناسی هنرمند/ جامعه شناسی دریافت اثر هنری/ جامعه شناسی میانجیان یا واسطگان/ جامعه شناسی تولید اثر هنری/ اثر هنر بر جامعه/ سیاست گذاری فرهنگی و هنر/ جامعه شناسی ادبیات/ جامعه شناسی عکاسی/ جامعه شناسی نقاشی/ جامعه شناسی معماری/ جامعه شناسی موسیقی/ بحث و گفت و گو.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	جامعه شناسی هنر	ناتالی هینیک	۱۳۸۴	آگه
۲	جامعه شناسی: (کلیات، مفاهیم، پیشینه)	مجتبی صداقتی فرد	۱۳۸۴	ارسباران
۳	نقدهایی بر زمینه جامعه شناسی	ویلیام فیلدینگ آگ برن	۱۳۵۶	فرانکلین
۴	جامعه شناسی در ادبیات	معصومه عصام	۱۳۵۳	دانشگاه تهران
۵	درآمدی بر جامعه شناسی هنر از منظر دکتر علی شریعتی	محمدعلی زکریایی	۱۳۷۸	آذریون
۶	جامعه شناسی هنر موسیقی	حسن زندباف	۱۳۷۹	گنجینه فرهنگ
۷	زمینه جامعه شناسی	ویلیام فیلدینگ آگ برن	۱۳۸۰	گستره
۸	نظریه های جامعه شناسی هنر و ادبیات	اعظم راوودراد	۱۳۸۲	دانشگاه تهران
۹	بینش ها و گرایش های عمده در جامعه شناسی معاصر	پل لازارسفلد	۱۳۷۰	امیرکبیر
۱۰	درآمدی به جامعه شناسی	بروس کوئن	۱۳۷۵	توتیا
۱۱	درآمدی به جامعه شناسی انسانی	آبرام دو سوان	۱۳۸۲	دوران
۱۲	تطور اجتماعی	ورگوردن چاپلند	۱۳۵۲	سنیل
۱۳	زبان و جامعه شناسی	(مجموعه مقالات)	۱۳۸۱	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

